

Netikirjariini märtsi küsimused-vastused 2026

Netikirjariin raamatuküsimused + kirjanik 5.-6. klass: Jean-Claude Mourlevat "Tagurpidi jõgi"

1. Mis rahvusest on Jean-Claude Mourlevat? Kuna on tema sünnipäev?

Vastus: Prantslane. 22.03.1952 1p

2. Peale raamatu "Tagurpidi jõgi" on Jean-Claude Mourlevat'il ilmunud eesti keeles veel kaks raamatut. Mis on nende pealkirjad? Kes on need raamatud eesti keelde tõlkinud?

Vastus: "Ookeani kutse", "Siluett". Indrek Koff. 2p

3. Millise tunnustuse sai Jean-Claude Mourlevat 2021. aastal ja kui suur on selle tunnustuse auhinnafond?

Vastus: Astrid Lindgreni mälestusauhind. Viis miljonit Rootsi krooni ehk enam kui pool miljonit eurot. 2p

4. Kui vanalt alustas Jean-Claude Mourlevat kirjutamist? Peale mitmenda raamatu kirjutamist julges ta alles enda kohta öelda, et ta on kirjanik?

Vastus: 17- aastaselt. Peale üheksanda raamatu kirjutamist. 2p

5. Mida müüdi Tomeki vürtspoes ja mis aegadel oli pood lahti ja mida tegid külaelanikud siis, kui poepidaja Tomek oli jalutuskäigul?

Vastus: Poes müüdi kõike, kasulikke asju peamiselt. Pood oli alati lahti, kuna poepidaja Tomek elas poe tagaruumis. Kui ta oli jalutuskäigul, jätsid külainimesed talle kirja, et mida nad võtsid, kui palju ja kuna maksavad. 1,5p

6. Mida erilist, mida Tomekil anda ei olnud, oli Tomeki poodi otsima tulnud tõmmu tüdruk? Mille poolest see asi kogu ulatuses eriline oli ja mis võime oli väiksel osal sellest?

Vastus: Qjari jõe vett. Selle jõe vesi voolas tagurpidi. Mäe tipus olev jõevesi tegi surematuks. 1.5p

7. Tomek läheb Qjari jõge otsima ja peab minema läbi suure metsa. Mis on selle metsa nimi ja mis juhtub, kui metsa sisenenud inimene metsast enam tagasi ei tule?

Vastus: Unustuse mets. Kui keegi siseneb metsa, unustavad kõik, kes temaga on kokku puutunud, selle inimese olemasolu ära. Kui inimene metsast välja tuleb, tuleb ta teistel uuesti meelde. Kui aga inimene jääb metsa, poleks teda nagu kunagi eksisteerinudki, mitte keegi ei mäleta teda. 2p

8. Kes on Tomeki reisikaaslasteks, kui ta läbi metsa minema hakkas?

Vastus: Vana naine Maria ja tema eesel Buridan. 1p

9. Mis nime kannab küla, kus Tomek peale ootamatut magamajäämist ärkab? Mis oli see, mis Tomeki magama pani ja millised olid need sõnad, mis ta üles ajasid?

Vastus: Lõhnameistrite küla. Tomek hingas sisse ülisuurte siniste lillede, mida kutsutakse ka purjedeks, lõhna. Tema äratussõnadeks olid “krokodilli kõhu all” 1.5p

10. Kelle jaoks Hanna Qjari jõge otsib ja mille poolest see olend eriline oli? Kes Hannale selle olendi ostis ja mida see inimene vajaliku raha kokkusaamiseks tegi?

Vastus: Ühe väikese indigosinise linnu jaoks, kes oli tegelikult nõiutud printsess. Linnu ostis igaaastaselt Linnulaadalt Hannale tema isa. Lind maksis aga nii palju, et isa müüs maha kõik oma vara ja võttis puudujäänud osa liigkasuvõtjat võlgu. 2p

11. Kuhu (koha nimi) satub laev Vaprus, mille pardal Tomek on, kui nad on vikerkaare alt läbipurjetanud? Mis hakkas selles paigas umbes sada aastat tagasi juhtuma ja kuidas juhtus see, et sinna paika hakkasid maabuma laevad?

Vastus: Saarele, mille nimi on Olematu saar. Sada aastat tagasi hakkas saarel sündima ainult tüdrukuid. 20 aastat hiljem hakati muretsema saarerahva järelkasvu pärast ja üks tüdruk Alma soovis rannas, merele vaadates koos 14 sõbrannaga kogu jõust, et saarele tuleks mõni laev. Iga järgmine põlvkond soovis sama ja nende mõttejõud toimis magnetina. 1.5p

12. Mis oli vikerkaare küljes kiigel istuva vanamoori küsimuse: “Me oleme õed, õrnad nagu liblikatiivad, aga võime ära kaotada terve maailma. Kes me oleme?” õige vastus?

Vastus: Silmalaud. 1p

13. Kui Qjari jõgi on väikseks ojaks kahanenud ja maa alla kaob, siis kelle abi Tomek ja Hanna kasutavad, et selle maa peale tulemise koht üles leida? Mida nad teevad, et see tegelane jõevett otsima hakkaks?

Vastus: Klepsu, kes on nagu suur panda. Nad viskavad jõkke lagritsamaitseleise oa, mis Klepsule meeldis ja lõhna järgi suudab ta uba maa all jälitada. 2p

14. Kui Hanna ja Tomek jõuavad kohta, kus jõgi suubus väiksesse süvendisse, siis palju nad sealt vett kaasa võtta saavad ja millega nad selle vee kaasa võtavad?

Vastus: Ühe väikese tilgakese. Sõrmusega, millel oli imepisike kaas, mida sai avada ja kuhu see veetilk täpselt ära mahtus. 2p

Netikirjariin raamatuküsimused + kirjanik 7. - 9. klass: Kristi Piiper „Sul on 24 tundi aega”

1. Kus lõpetas Kristi Piiper gümnaasiumi?

Vastus: Berliinis, lõpetas Berlin International School-i 1p

2. Millist eriala Kristi Piiper hetkel Tartus õpib?

Vastus: Õendust 1p

3. Millal ja millise tunnusutse on saanud Kristi Piiperi raamat „Sul on 24 tundi aega”

Vastus: 2024, Noorteromaani võistlus, I koht 1p

4. Millise pealkirjaga raamatud andis autor välja 2019. aastal?

Vastus: „Meie uues kodus kummitab” ja „Armunud keldrikoll, vegan verikäkk ja teised” 1p

5. Eva oli koos isaga psühholoogi juures, kus talle pakuti meetodit, mis aitaks rohkem tema kinnisest loomusest aru saada. Isa aga ägestus ja keeldus seda kasutamast. Millist meetodit psühholoog pakkus ja miks see isa ärritas?

Vastus: Psühholoog pakkus hüпноosi. Isa pelgas, et Eval tulevad lapsepõlvest meelde asjad, mida ta ei tahaks, et lapsele meenuvad. 1p

6. Millisest riigist tuli Eva perre vahetusõpilane Loona? Mis rahvusest olid tema vanemad?

Vastus: Loona tuli Saksamaalt. Tema ema oli eestlane ja isa Saksamaal sündinud türklane. 2p

7. Remo peol otsustasid Eva ja Loona väljakutsega liituda ja laadisid selleks telefoni vastava äpi. Millist raamatut Evale kogu see segane väljakutse mäng meenutas?

Vastus: Näljamängude triloogiat 1p

8. Väljakutse tuli B klassi Loorele. Mida ta pidi tegema ja mida pidi tegema tema partner?

Vastus: Loore pidi varastama midagi mõnest poest ja partner pidi kogu protsessi filmima. Kõik teised said siis seda lives jälgida. 2p

9. Selgus, et mõne aja eest oli tulnud Eestisse ka Loona vanem vend Brent. Mis plaanidega ta Eestisse tuli?

Vastus: Brent soovis astuda Eestis ülikooli ja enne seda teenida pisut raha baaritöoga. 1p

10. Eva kuulis ühel ööl oma voodi alt keldrist veidrat kraapimist. Hommikul läks Brent kontrollima õuest keldrisse viivat ust. Mida ta avastas? Mida noored keldrist leidsid? Milleks see ese oli tegelikult mõeldud, kuigi noored suutsid juba igasuguseid kriminaalseid mõtteid mõelda.

Vastus: Brent avastas, et alati lukus olnud uks oli lahti. Noored avastasid keldrist suure puuri. Puur oli tegelikult mõeldud koerale, keda vanemad plaanisid Evale sünnipäevaks kinkida. 2p

11. Järjekordses väljakutses pidi Remo tegema lives tüngakõne. Kellele ja mis teemal noormees helistas? Mida sina sellisest teost arvad?

Vastus: Remo helistas ühele nende kooli õpetaja abikaasale ja teatas, et tema on selle naise armuke ja naine on neile mõlemale valetanud. See õpetaja oli omal ajal teinud kõik, et Remo vend koolist välja visataks ja see tundus noortele magus kättemaks. 1p

12. Millist ministriametit pidas Eva vanaema?

Vastus: Vanaema oli haridusminister 1p

13. Saabus järgmine väljakutse, mis viis teostaja Eva koju muukima lahti alati lukus olnud sahvrist kuhugi viivat ust. Selle tagajärjel ilmnes, millist saladust Eva vanemad hoidsid. Mida Eva teada sai?

Vastus: Eva sai teada, et tema isal on hasartmängusõltuvus 1p

14. Mida sina arvad sellistest väljakutsetest, mis noorte hulgas liiguvad? **1p**

15. **E- kataloogist Riksweb otsimine :** Leia Rikswebist täpsema otsingu abil

<https://raplamaa.webriks.ee/index.asp?action=135> Rapla raamatukogust sari spordikangelased. Mis aastal ilmus viimane sarja raamat? Kellest on selles sarja viimases raamatus kirjutatud? Mis spordiala see sportlane harrastas?

Vastus: 2012. aastal ilmus sarjas raamat maadlejast (kreeka- rooma maadlus) Martin Kleinist. 3p

16. **Imeline Ajalugu:**

Tänapäeval seostub sõna *hygge* soojuse, mõnusa koosolemise ja heaolutundega. Varem tähendas see aga pigem hoolitsemist ja kaitset. Kirjanduses võeti sõna *hygge* kasutusele 19. sajandil.

Milline kuulus kirjanik kasutas sõna *hygge* esimest korda? Millises oma muinasjutus kasutas ta *hygge* sõna esmakordselt ja mis aastal?

Vastus: esmakordselt kasutas sõna *hygge* Hans Christian Andersen kui ta avaldas 1853. aastal oma muinasjutu "Kõige viimane pärl" 3p

17. Umbes 5000 aastat tagasi valmistasid egiptlased esimest korda hambapastalaadset ainet ning umbes 1100 aastat tagasi tehti Hiinas esimene hambahari.

Millest koosnes esimene "hambapasta"? Millest oli valmistatud esimene hambahari?

Vastus: Esimene hambapasta laadne pulber oli valmistatud munakoortest, mürrist ja härja põletatud sõra tuhast.

Esimene hambahari oli valmistatud jäikadest metsseaharjastest, mis olid kinnitatud bambusest käepidemele. 2,5p

18. **kodulugu:** Raplamaa on rikas säilinud mõisate poolest. Algselt olid mõisate nimed saksakeelsed. 1920-30ndatel aastatel kadusid ajaloolised saksakeelsed nimed käibelt. Mis nime all tunneme neid mõisasid tänapäeval? Kirjuta iga numbri juurde eestipärane kohanimi.

Mõisad: **5 punkti**

1. *Allo* - **Alu**

2. *Stenhusen* - **Teenuse**

3. *Waldau* - **Valtu**

4. *Heimar* - **Haimre**

5. *Koil* - **Kohila**

19. kultuur:

Rahvusvahelisel teatripäeval, 27. märtsil antakse üle Eesti teatri auhinnad. Praeguseks on selgunud nominendid. Nominentide hulgas on kahes kategoorias ka Eesti Noorsooteatri inimesed.

Palun nimeta need teatri töötajad ja auhinna kategooriad! Mis etendustega on tegu teise nominatsiooni puhul?

Vastus: Revo Koplus – lavastust ettevalmistava töötaja auhind

Markus Robam – lavastuse originaalmuusika auhind

1984 ja Hingelind 3 p

<https://teater.ee/uudised/selgusid-eesti-teatri-auhindade-nominendid-2026/>

20. eesti keel: 5. – 6. klass:

Kõikide küsimuste puhul tuleb otsustada, kas väide on õige või vale. **10p**

1. Eesti keeles on 13 käänet. **Vale**

Eesti keeles on 14 käänet.

2. Ni-na-ta-ga kääneteks nimetatakse rajavat, olevat, ilma – ja kaasaütlevat käänet. **Õige**

kelleNI- kelleNA- kelleTA– kelleGA – käändelõpud moodustavad väljendi „ni-na-ta-ga“.

3. Pühade ja kuude nimetused kirjutatakse suure tähega. **Vale**

Pühade ja kuude nimetused kirjutatakse väikese tähega, nt emakeelepäev, jõulud, märts, aprill

4. *g, b, d* on nii sulg- kui ka kaashäälikud. **Õige**

5. Eesti keeles on üheksa täishäälikut. **Õige**

Täishäälikud on a, e, i, o, u, õ, ä, ö, ü.

6. Fraasis „suured auto rattad“ tuleb kõik sõnad lahku kirjutada. **Vale**

Suured autorattad – suured on täiend, mis kuulub põhisõna juurde, ehk suured on rattad, mitte auto, seetõttu tuleb autorattad kokku kirjutada.

7. Lausesse „Täna müüdi poes erinevaid lilli tulpe, preeriaroose, hüatsinte“ tuleb kirjutada koolon. **Õige**

„Täna müüdi poes erinevaid lilli: tulpe, preeriaroose, hüatsinte“ – sõnapaar „erinevaid lilli“ on kokkuvõttev fraas, millele järgneb loetelu, seetõttu tuleb kirjutada koolon.

8. Raamatute ja saadete pealkirjades kirjutatakse kõik sõnad suurte tähtedega. **Vale**

Raamatute ja saadete pealkirjades on esimene sõna suure tähega ja kasutada tuleb ka jutumärke, nt raamat „ Lõbusad lood“ või saade „Aktuaalne kaamera“.

9. Sõnad „anekdoot“, „arhitekt“, „režissöör“ on õigesti kirjutatud. **Õige**

10. „Ussjas mees kõndis pikksilm käes mööda treplikku teed“ – selles lauses on kõik sõnad õigesti kirjutatud. **Vale**

Õige on usjas ja treplikku, sest kaashäälikuühendis kirjutatakse kõik häälikud ühe tähega.

7. – 9. klass:

Õiged vastused on kollasega, rohelisega on märgitud weakohad ja järel ka selgitus. **10p**

1. Millal tähistatakse emakeelepäeva?

- 14.märtsil

2. Valige kaks õigesti kirjavahemärgistatud lauset.

- Eesti keelt kõneleb maailmas, umbes 920 000 inimest. – koma ei ole, sest on lihtlause.
- Eesti keel on üks väheseid keeli maailmas, kus sõnadel ei ole sugu ega artikleid.
- Eesti keelel puudub ka erivorm, mille abil väljendada tulevikku. –,mille“ ette koma
- Kõige pikemad eestikeelsed sõnad on liitsõnad, mis koosnevad viiest osisest.

3. Leidke kaks veatult kirjutatud lauset.

- Lugesin ensüklopeediast andmeid Eesti keele ajaloo kohta. – entsüklopeediast, eesti keele
- Eestis toimuvad uudisõnade leiutamise võistlusedgi on maailmas erandlik nähtus. – uudisõnade, võistlusedki
- Eesti kirjakeel kasutab ladina tähestikku.
- Eesti keelt peetakse meloodiliseks keeleks, aga see on üks raskemini õpitavaid keeli maailmas.

4. Millises kahes lauses on suurt ja väikest algustähte valesti kasutatud?

- Eesti keel on laenanud sõnu Rootsi, Soome ja Saksa keelest. – rootsi, soome, saksa
- Emakeelepäeval ilmub artikleid eesti keele kohta Postimehes, Sirbis, Keeles ja Kirjanduses.
- Keeleteadlased kõnelevad eesti keele muutustest saates „OP“.
- Eesti keelt saab Maailmas õppida 33 Ülikoolis, Aasias ainult Tokyo Ülikoolis. -maailmas, ülikoolis

5. Millises loetelus on kõigi järgmiste uudissõnade tähendus: digikelts, lamar, iilitiivik?

- digiprügi, lamav politseinik, tuulegeneraator – Sõnaus 2023

6. Kus asub emakeele ausammas?

- Kadrinas - <https://www.puhkaeestis.ee/et/emakeele-ausammas>

7. Millises lauses on otsekõne kirjavahemärke õigesti kasutatud?

- Väike Mikk luges: „Sõida tasa üle silla.“ – punkt peab olema enne jutumärke
- „Sõida tasa üle silla,“ luges väike Mikk.
- „Sõida tasa“ luges väike Mikk, „üle silla.“ – koma peab olema enne jutumärke, punkt enne jutumärke